

Oponentský posudek bakalářské práce:

Jan Kolínský, Akční výbor parlamentní Národní fronty a jeho role ve státním převratu 1948

Jan Kolínský si jako téma své bakalářské práce vybral zhodnocení aktivit, organizační struktury a zázemí Akčního výboru parlamentní Národní fronty a postížení role, kterou tento neústavní orgán sehrál v únoru 1948, v době komunistického převratu. Svého úkolu se zhostil velice zodpovědně a uvážlivě. Jak přípravné práce věnované studiu sekundární literatury, tak badatelské archivní práce byly provedeny dostatečně důkladně a umožnily autorovi nastavit schůdnou a efektivní koncepci rukopisu. V pestrém přehledu využívaných zdrojů chybí snad jen periodika, především stranická, která by otevřela další rovinu vnímání AVPNF, resp. akčních výborů jako takových.

Dobře nastavená koncepce vyhověla nejen potřebám tématu, ale i čtenářské přehlednosti a kontinuitě výkladu. Autor nahlíží téma ve dvojí úrovni výkladu, nejprve z pohledu obecného politického vývoje (Ústavodárné Národní shromáždění po volbách 1946; vztah mezi vládou a parlamentem; situace ÚNS v únoru 1948; strategie komunistických poslanců na půdě ÚNS) a teprve následně, po vytvoření tohoto základního popisného předpolí, přistupuje k samotné analýze jádrového tématu akčního výboru na půdě NS. Rovněž tato úroveň je dále větvená do jemnějších aspektů práce parlamentu v souvislosti s jednáním předsednictva parlamentu, rekonstrukcí výborů, průběhem zákonodárského procesu či aktivitami imunitního výboru. Zdánlivě komplikovanou strukturu autor výkladově zvládá udržet v jednotném a přehledném formátu, samotný výklad působí organicky a přitom komplexně, což chápu u práce tohoto typu a úrovně jako výrazný vklad.

Dalším pozitivní příspěvek, který podporuje kvalitu práce, shledávám v práci se zdroji. Nejen jejich šíře a pestrost, ale schopnost využití Kolínský zvládá s pozoruhodnou lehkostí. U prvotních autorských textů bývá často náročné, aby pisatelé udrželi křehkou rovnováhu mezi inspirativností zdrojů a zachováním vlastní autonomní výkladové pozice. Práce Kolínského je v tomto ohledu na relativně velice dobré úrovni, citlivě vnímá a využívá zdroje, ale nepodléhá jim, zachovává si svůj náhled a odstup, od zdrojů i tématu.

Specifická a příznačná se mi v tomto ohledu jeví práce s textem F. Hanzlíka *Souvislosti vzniku Akčních výborů Národní fronty a jejich podíl na „očistě“ Národního shromáždění a veřejného života po převzetí moci komunistickou stranou v únoru 1948*. Jedná se o práci na zřetelně blízké téma, která by v překryvu se záměrem, výkladem či koncepcí Kolínského mohla působit nežádoucím až škodlivým způsobem. Nic takového se nestalo, i vůči podobně blízkému zpracování si autor zachovává odstup, reflektuje jej, ale nepřebírá (naštěstí, protože Hanzlíkova práce má řadu slabin).

Při přesvědčivosti výkladu a přiměřeně důkladné analýze klíčových otázek poněkud překvapí, že autor své závěry nedokáže dostatečně „prodat“ v sumarizujících pasážích. Věcně i argumentačně bohatou práci zakončuje poněkud mělkým konstatováním, že jeho práce potvrdila základní tezi, „že AVPNF se základním způsobem podílel na paralyzaci ÚNS“. Dovolím si tvrdit, že práce prokázala mnohem víc nežli jen tuto strohou a předem známou tezi, pronikla do hlubších struktur nástrojů a metod fungování akčního výboru na půdě parlamentu a postřehla celou řadu jemnějších aspektů využívání a zneužívání moci v rámci daného mechanismu.

Z formálního hlediska nemám k práci vážnější výhrady.

S ohledem na výše uvedené jednoznačně doporučuji práci Jana Kolínského k obhajobě, a to s hodnocením: výborně.

V Hýskově, 9. 6. 2024

Posudek zpracoval:

Prof. Mgr. Vratislav Doubek, Ph.D.